

François Hollande az agrárszakképzés reformjáról és a vidéki munkahely-teremtésről

François Hollande köztársasági elnök [május harmadikán Doubs megyébe látogatott](#), az elnöki vizit témája ezúttal a vidéki környezet jelentette munkahelyek kérdésköre volt. Noha a várakozások szerint az elnöki beszédnek elsősorban a szakképzési rendszer – és ezen belül az agrárképzés – reformjáról és a vidéki munkahely-teremtésről kellett volna szólnia, egy sokkal inkább általános hangvétellű, érdemi új intézkedést be nem jelentő, inkább az eddigi lépéseket és a már meglévő kormányzati terveket összefoglaló beszédet hallhattak a jelenlévők Hollande-tól, aki a szociális partnerekkel – köztük az FNSEA mezőgazdasági szakszervezettel – aláírta a társadalmi munkahely-biztosítási megállapodást (*charte d'insertion*).

Az útra François Hollande-ot elkísérte Pierre Moscovici gazdasági, Michel Sapin munkaügyi és Stéphane Le Foll mezőgazdasági miniszter. Az elnöki programban szerepelt egy kis húsföldolgozó és egy bőrdíszműves, valamint egy tejipari szakközépiskola és mérnöki kar ([Ecole nationale d'industrie laitière](#), ENIL) meglátogatása, valamint egy társadalmi munkahely-biztosítási megállapodás (*charte d'insertion*) aláírása a mezőgazdasági tárca és szociális partnerei között.

A köztársasági elnök beszédére a Besançon-hoz közeli, 1888-ban alapított ENIL-en került sor, ahol a szakmunkásoktól az okleveles mérnökökig a szakemberek széles körét képezik minden évben, ami a köztársasági elnök szerint kiváló példa a szakképzés teljesítményére. Hollande nem rejtette véka alá, hogy a foglalkoztatási helyzet egyre rosszabb az országban, öt éve nem sikerül csökkenteni a munkanélküliek számát, 2008-2012. között az álláskeresők száma egy millióval nőtt, ebben a helyzetben pedig a legfontosabb a trend megfordítása. (*Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a Sarkozy-éra alatt voltak olyan időszakok, amikor csökkent az állástalanok száma.*) A tágan értelmezett agrárgazdaság a francia nemzetgazdaság egyik legjelentősebb munkáltatója, 4,5 millió munkahelyet jelent, ebből 3,5 millió az alkalmazottak száma, a köztársasági elnök egyben elismerte azt is, hogy ez a francia gazdaság azon kevés területeinek egyike, ami folyamatosan bővül és érdemi exportot tud fölmutatni. Az agrárgazdaságban jelenleg is 50 ezer betöltetlen munkahely van, amit például fiatalok foglalhatnak el, ha meglenne hozzá a szükséges képzettségük – ennek föltétele az eredményes szakképzés.

Hollande ennek kapcsán kifejtette, az általa javasolt foglalkoztatási charta pontosan azt a célt szolgálja, hogy csak 2013-ban mintegy hatvanezer munkahelyet tudjanak a fiatalok betölteni, ebből 50 ezret tanoncszerződéssel, a többit más továbbképzési vagy szakmai konstrukcióban. A konvenciónak az a célja, fogalmazott Hollande, hogy a vállalatok igényeihez igazított szakképzést kínáljon – még az erdőgazdaságban és a faiparban is – és ezzel párhuzamosan segítse az álláskeresőket az elhelyezkedésben. Hozzátette, kínai látogatása is azt erősítette benne, hogy a francia mezőgazdasági termékek iránt valós és jelentős kereslet van, aminek oka azok minősége és a mögöttük álló innováció, hagyomány, szakmai tudás, amiket az oktatás ad át a szakembereknek. Hollande egyben elismerte, a termelők nem tudják áraikban érvényesíteni a termelési költségek emelkedését, ezért ígéretet tett arra, hogy a gazdasági modernizációs törvény ([Loi de modernisation de l'économie](#), LME¹) tervezett reformjával a kormány ki kívánja egyenlíteni a termékpálya egyes szereplői közötti egyenlőtlenségeket, amin keresztül érvényesíteni lehetne a termelői árak változását.

¹ LOI n° 2008-776 du 4 août 2008 de modernisation de l'économie

Kifejtette, elvárja a gazdasági és a mezőgazdasági minisztertől, hogy tegyenek érdemi lépéseket a mezőgazdasági termékek exportjának növelése érdekében, mivel ezen keresztül olyan külkereskedelmi többletet ér el az ország, amit például az energiahordozók importja miatti deficit csökkentésére lehet használni. Olvasatában azonban nem csak a termékeket magát exportálják, hanem az egész ágazatot (*il ne faut pas simplement exporter les produits agricoles, il faut exporter toute la filière*), ezért a termékek eredetének igazolását és az állat- és növény-egészségügyi követelmények betartását tanúsító politikát fognak alkalmazni. Kitért az állami befektetési bank (*Banque publique d'investissement*) létrehozására is, ami az agrárágazati beruházásokat is támogatni fogja. Megjegyezte, a brüsszeli célzásokkal ellentétben nem a francia mezőgazdaságot és gazdákat védik, hanem egy európai mezőgazdasági modellt és minőséget védenek, ami lehetőséget jelent az egész kontinens számára.

Hollande kifejtette, meglegedettséggel tölti el, hogy a kérdéses foglalkoztatási chartát éppen az ENIL-en írják alá, hiszen ez más fiatalok számára is érdekessé tegye az agrár-szakképzést és azokat az agrárszakmákat, amiket maguk is elsajátíthatnak és amiket a munkaadók keresnek. Elismerte, hogy az exportra is dolgozni képes cégek zöme a nagy agglomerációkban található, de mint az általa Doubs megyében meglátogatott két üzem példája is mutatja, a vidéki kistelepüléseken is működhetnek munkahelyeket teremtő, innovatív és külpiacokra is szállító élelmiszer-ipari cégek. Az innováció esetükben nem csak technikai, hanem szociális is lehet, ami többek között a munkaszervezésre vonatkozhat – ezt a munkaerő-piaci reform is elő akarja segíteni. A versenyképesség a képzett munkaerőtől is függ, tette hozzá a köztársasági elnök, az ebben rejlő lehetőségek kiaknázását szolgálja a szakképzés.

A szakképzés jelenti a kormány (egyik) nagy reformját, aminek végrehajtása mellett elkötelezte magát, mondta. Az elmúlt egy évben számos fontos lépés történt, ezek között meg kell említeni a [nemzeti növekedési, versenyképességi és munkahely-teremtési paktumot](#) (*pacte national pour la croissance, la compétitivité et l'emploi*), az adóhitel intézményének kiterjesztését, ez utóbbi Hollande szerint érdemben hozzájárul a munkahely-teremtéshez, a befektetéshez és a bérek növeléséhez. Meggyőződése, hogy olyan munkaerő-piaci reformot hajtottak végre, aminek sikerében senki nem bízott Franciaországban – a módszerét és eredményét tekintve általa egyaránt fontosnak tartott törvényt azonban a Szenátusnak is meg kell még szavaznia (*amit az minden bizonnyal meg is fog tenni*). Létrehozták az állami befektetési bankot is (*Banque publique d'investissement*), ami a szükséges banki törvénnyel megtámogatva lehetővé teszi, hogy elébe menjenek a piaci folyamatoknak és elejét vegyék a spekulációnak.

Az említett reformok azonban önmagukban nem elegendőek, a szakképzés átalakításán keresztül kell elérni, hogy a munka világából kiszorultakat integrálva azokat a piaci igényekkel összhangban lévő átképzést követően sikerrel vissza lehessen vezetni a munkaerő-piacra és ők munkát is találjanak. Ez csak akkor sikerülhet, ha a szociális partnerek is érdemben részt vesznek a folyamatban, ebben szükség van a vállalatokra, a munkaügyi központra, és a regionális önkormányzatokra is – fejtette ki Hollande. Hozzátette, gazdasági stagnálás vagy visszaesés esetén különösen nehéz érdemben lépni, Franciaország pedig nem élhet gazdasági növekedés nélkül („*Un pays comme le nôtre ne peut pas vivre avec une croissance zéro*”), mert a munkanélküliség magas szintjét csökkenteni és a kedvező demográfiai folyamatok miatti népes fiatal rétegnek munkát adni csak gazdasági növekedés mellett lehet.

A köztársasági elnök biztosította a jelenlévőket arról, hogy a kormány minden szükséges intézkedést meghoz a helyzet megváltoztatása érdekében, ilyenek pl. a generációs szerződés, a „jövő munkahelyei program” kiterjesztése, az adminisztrációs terhek csökkentése – ez utóbbi kapcsán megjegyezte, a gazdasági növekedés előmozdításának egyik módja az egyszerűsítés, ami semmibe nem kerül, de nagyon sok haszonnal jár. A gazdaság minden területére – iparra, mezőgazdaságra, szolgáltató szektorra – igaz, hogy az egyszerűsítés munkahelyeket eredményez, de természetesen szem előtt kell tartani az egészségügyi és környezetvédelmi szempontokat. Gazdasági stratégiára van szükség, húzta alá. Hozzátette, személyesen is síkra szállt azért, hogy az uniós költségvetésben legyenek elkülönített források a fiatalok munkába állásának elősegítésére, különösen ott, ahol nagyon magas - 30-40%-os – körökben az állástalanok száma, ami igaz Franciaország egyes részeire is.

François Hollande emlékeztetett arra, hogy a Bizottság két év haladékot adott Franciaországnak arra, hogy csökkentse a költségvetés hiányát – ezt már egy éve kérték, a kormány pedig most a növekedés feltételeinek megteremtését tartja a legfontosabb feladatok egyikének. Kifejtette, ez a haladék azonban nem jelenti azt, hogy úgy lehet tenni, mintha nem lennének korlátozó tényezők annak, hogy a növekedés és a munkahelyteremtés területén cselekedni tudjanak. Ehhez komoly források szükségesek, amiket csak a költségvetés kiadási oldalának mérséklésével lehet előteremteni. Noha sokak szerint ezt meg lehetne kerülni, ő határozottan kiáll amellett, hogy a költségvetési takarékoságnak prioritást kell jelentenie, az EU által adott haladék pedig nem jelentheti azt, hogy a költségvetési hiány nőhet egyik évről a másikra. A haladék, rugalmasság csak azt engedi meg, hogy végrehajtsák a gazdasági növekedés beindításához elengedhetetlen strukturális reformokat, ide tartozik többek között a szakképzés, az innovációs és a beruházási rendszer átalakítása. Szükség van a nyugdíjrendszer reformjára is, mondta, és aláhúzta, a fentiek csak a társadalom összefogásával, egységével valósíthatók meg.

Somogyi Norbert, Párizs